

Nr 343.

Av herr Wiklund i Stockholm m. fl., om anslag till utvidgning av utbildningsverksamheten för fångvårdspersonal.

De allvarliga missförhållanden, som förefinnas inom fångvårdens anstaltssystem och som i fråga om de slutna anstalterna påtalats i justitieombudsmannens ämbetsberättelse, sammanhånga dels med det förhållandet, att anstaltsbyggnaderna i vissa viktiga hänseenden i stor utsträckning ej äro lämpade för den reformering av straffverkställigheten, som påbörjats och som vi helhjärtat vilja giva vår anslutning till, dels med att de uppenbara kraven på personalens specialutbildning för verkställighetsreformens förverkligande icke på långt när tillgodosetts.

Skyndsamma åtgärder för att avhjälpa de av justitieombudsmannen påtalade bristerna erfordras. Vi kunna dock icke finna, att Kungl. Maj:ts förslag under andra huvudtiteln bära tydligare spår av de högst angelägna motåtgärder, som sålunda snabbt böra sättas in.

Vad först anstalternas materiella utrustning beträffar är olika slags byggnadsbehovs tillgodoseende starkt kostnadskrävande och erfordrar uppenbarligen dessutom särskilda överbäganden, som vi i detta sammanhang nödgas avstå från. Vi äro därför förhindrade att nu framställa de konkreta yrkanden, som missförhållandena i detta avseende skulle kräva. Vi kunna dock icke underlåta att särskilt fästa uppmärksamheten på att det anslag, som kan användas för att inlägga mellangolv i äldre anstaltsbyggnader för att skapa praktisk möjlighet att avskilja internerna i olika våningar från varandra, är för knappt tilltaget för att dylik ombyggnad skall kunna genomföras annat än på en eller annan anstalt per år. Vi anse oss dock tvungna att även avstå från att begära en höjning av detta anslag, enär vi nu icke kunna överblicka konsekvenserna i personalavseende av en på angiven väg verkställd uppdelning av utrymmena inom anstaltssystemet i dess helhet. Att en sådan starkare uppdelning är nödvändig synes oss mot bakgrunden av innehållet i justitieombudsmannens berättelse emellertid stå klart.

De materiella bristerna inom fångvårdens anstaltsväsende ha bl. a. lett till svårigheter att på lämpligt sätt sysselsätta de intagna. Detta gäller även ungdomsfängelserna. Vi anse, att den av fångvårdsstyrelsen begärda nya verkstadsbyggnaden å Skenäs, inrymmande bil- och motorverkstad m. m., nu borde uppföras, så att tillfälle bereddtes fångvården att praktiskt pröva möjligheterna att på en sådan verkstad giva till ungdomsfängelse dömda

biltjuvars motorintresse en samhällsnyttig inriktning. Endast den omständigheten, att förslag om en ny, starkt kapitalkrävande anstalt för ungdomsfängelseklientel kommer att föreläggas årets riksdag, kommer oss dock att i denna fråga t. v. intaga en avvaktande hållning.

Om vi sålunda av olika skäl icke nu anse oss böra ställa direkta yrkanden i fråga om fångvårdsanstalternas materiella upprustning, finna vi oss med så mycket större övertygelse böra begära, att ytterligare medel anslås till fångvårdspersonalens utbildning. För människovård speciellt utbildad personal borde nämligen på ett helt annat sätt än personal av »den gamla stammen» kunna bemästra de svårigheter, som hänga samman med fångvårdsanstalternas materiella brister. Enligt justitieombudsmannens berättelse har fångvårdsstyrelsen uttalat, att utbildningen av personalen vid fångvårdsanstalterna alltjämt är bedrövligt eftersatt. Styrelsen utvecklar å s. 286 i denna berättelse skälen till sin uppfattning samt följderna av nyssnämnda förhållande. Vi anse, att fångvårdsstyrelsens anslagsäskande i fråga om personalutbildningen nu måste bifallas. Vad departementschefen i statsverkspropositionen anför om möjligheterna att på andra vägar tillgodose utbildningskravet (s. 42 i bil. 4 till propositionen) anse vi i fångvårdens innevarande krisläge såsom tämligen verklighetsfrämmande.

Vi kunna slutligen icke finna annat än såsom ytterst angeläget, att föreståndaren för den koloni, som avses för ungdomsfängelse å dömda, placeras i lönegrad Ce 23 i enlighet med fångvårdsstyrelsens hemställan, som i fråga om lönenivån ej föranlett statens lönenämnd till någon erinran. Statskontoret anser, att denna befattning bör placeras i den för dylik befattning gängse eller i Cg 19, enär koloniens klientel ej torde bli av svårskött beskaffenhet. Ämbetsverket synes då förbise, att denne befattningshavare får att göra med ett *ungdomsklientel*, som ställer speciella krav på koloniföreståndaren i fråga om psykologiskt handlag och förmåga att leda fostringsarbetet vid kolonien.

Med stöd av vad vi sålunda anfört få vi hemställa,

att riksdagen ville bevilja 37 000 kronor till den av fångvårdsstyrelsen föreslagna utvidgningen av utbildningsverksamheten för fångvårdspersonal samt därutöver företaga den höjning av fångvårdsstyrelsens avlöningsanslag i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag, som erfordras för att möjliggöra placering i lönegrad Ce 23 av föreståndaren för den koloni, som avses för ungdomsfängelseklientel.

Stockholm den 26 januari 1951.

Daniel Wiklund
i Stockholm.

Yngve Häckner.

A. Widén.

Joh. W. Johnsson
i Stockholm.